

vajcovité (1,2–) 1,7–3 (–4,5) cm dlhé a (0,4–) 0,5–0,8 (–1,3) cm široké, na okraji pílkovito zúbkaté, holé až roztrúsene chlpaté. Podporné listene obrátene kopijovité až vajcovité, jemne pílkovito zúbkaté, končisté. Paokolík 3–5 (–6)-lúčový s vidlicami až 3-krát rozkonárenými. Zákrovne listence široko trojboké, končisté. Žliazky priečne oválne, žlté, neskôr hnedožlté. Tobolky 2–2,3 (–2,5) mm dlhé s valcovitými bradavičkami pokrývajúcimi ± celý povrch tobolky. Semená 1,3–1,7 mm dlhé, hladké, červenkastohnedé.

Chromozómy: $2n = 14$, okr. 31, Zboj (Hindáková in: Á. Lőve Taxon 25, 4: 491, 1976).

Variabilita. Druh pomerne málo premenlivý; určitá premenlivosť sa prejavuje v hustote odenia na listoch. Častá je zámena s druhom *T. platyphyllos* najmä preto, že za základný diferenciálny znak sa považuje charakter bradavičiek na tobolkách. Jednoznačne sa oba druhy odlišujú podľa veľkosti toboliek a semien. Semená aj tobolky pri druhu *T. serrulatus* sú nápadne menšie ako pri druhu *T. platyphyllos*.

Biológia, ekológia, fytoecológia. Terofyt. Kvitnutie jún–júl. Maximum: ca 1000 m n. m., okr 21c, Krížna (Trapl 1923 PRC). Minimum: ca 120 m n. m., okr. 6, Čata (Osvačilová 1956 OLO). Rastie na vlhkých až suchých pôdach, v priekopách, na medziach, zriedkavejšie na ruderalných stanovištiach, na smetiskách, na pokraji obcí a inde. Druh zväzu *Alno-Padion*.

Rozšírenie na Slovensku. Mapa 87. Druh rozšírený prevažne v karpatskej oblasti, len ojedinele zasahuje do panónskej oblasti.

Pannonicum. 6. Bratislava, Petržalka (Ptačovský 1936 SAV). – Čata (Osvačilová 1956 OLO).

Carpaticum. 9. Bošáca (Holuby 1895 BRA). 10. Bratislava, údolie Bystričky (Schidlay 1965 SAV). 13. Uhorské Podhradie (Futák 1960 SAV). – Trenčín, Sihot (Schidlay 1927 SAV). – Opatová (Schidlay 1961 SAV). – Trenčianske Teplice, Baračka (Pouzar 1961 PR). – Zliechov (Schidlay 1946 SAV). 20. Remetské Hamry (Chrtok et Křísa 1965 PRC). 21a. Strečno (Klika 1931 NIT). 21b. Terchová, údolie Varínky (Sillinger 1932 PRC). – Štefanová (Weber 1935 BRA). – Rozsutec (1931 PR; Osvačilová 1950 OLO). 21c. Krížna (Trapl 1923 PRC). – Štúrec (Trapl 1922 PRC). 21d. Stankovany (J. Šmarda 1951 BRNM). – Kraľovany – Stankovany (Jos. Dostál 1967 OLO). 24. Smerdžonka (Domin 1932 PRC). – Červený Kláštor (Domin 1932 PRC). 27b. Čadca (Preis 1934 PRC). 28. Hojne. 29. Vyšné Ružbachy (V. Vraný 1888 BRA). 30c. Hojne. 31. Snina (Soják 1957 PR). – Starina (Blažková 1969 PR).

Tithymalus helioscopia (L.) Scop.

Mliečnik kolovratcový (kolovratec)

Ic.: Tab. 48, fig. 3, p. 425

Tithymalus helioscopia (L.) Scop. Fl. carn. 1, ed. 2, p. 337, 1753.

Bazionym: *Euphorbia helioscopia* L. Sp. pl. ed. 1, p. 459, 1753.

Syn.: *Galarhoeus helioscopius* (L.) Haw.